

ÚKOLY:

1. V ČESKÉM TEXTU JE VZTAŽNÁ VĚTA VEDLEJŠÍ OZNAČENA TUČNĚ. NAJDETE K NÍ EKVIVALENT V TEXTU PORTUGALSKÉM – TZN. OZNAČTE BAREVNĚ TU ČÁST PORTUGALSKÉ VĚTY, KTERÁ ODPOVÍDÁ TUČNĚ OZNAČENÉ.
2. ROZHODNĚTE, ZDA PORTUGALSKÝ EKVIVALENT JE
  - a. VĚTA FINITNÍ VZTAŽNÁ
  - b. VĚTA INFINITIVNÍ TZV. „PSEUDORELATIVA“
  - c. VĚTNÝ EKVIVALENT (TZN. BEZ SLOVESA)
3. U VĚT VZTAŽNÝCH FINITNÍCH (TEDY SE SLOVESEM ČASOVANÝM) ROZHODNĚTE, ZDA JE TO:
  - a. Věta restriktivní (tzv. restritiva)
  - b. Věta apoziční (tzv. explicativa)

desenvolví d'ax reduzida; explicativa x restritiva.

A. Bylo to v té naší době , **kteřá ubíhá stále rychleji** , něco jako konec času , konec světa .

B. Promarňoval celé dny v myšlenkách na ni , snil o ňadrech , **kteřá zahledal ve výstřihu jejích šatů** . Skláněla - li se nad kamny , Pudivítrovy oči jen hořely .

C. Pudivítr souhlasil : pro něho neexistovala žena , **kteřá by se mohla porovnat s dobrou mulatkou** .

A. Foi neste tempo **que SE ESTAVA A ACABAR cada vez mais depressa** , um fim de tempo , um fim de mundo . **FINITA, RESTRITIVA**

B. Perdera dias a pensar nela , a sonhar com seios **entrevistos no decote do vestido** : ela se debruçava no fogão , Pé-de-Vento acendia os olhos .

PARTICIPIAL

C. Pé - de - Vento concordava : para êle não existia mulher alguma **capaz de comparar** - se com uma boa mulata . ADJETIVO PLUS COMPLETIVA FINITA

D. Nevím , jestli ste se už někdy zapomněl s nějakou mulatkou , s takovou , **která má barvu bezinkovýho čaje , vosí zadeček , s takovou jako plachetnice , co se kymácí na vodách ...**

E: Znáte cenu takové francouzské mulatky , **která právě přijela ze Senegalu ?**

F: Vždyť tuhle se spíš podobá zatracené bělošce , **která se bojí chudinky myšky , kdo to kdy slyšel ?**

G. Plaše těkala pohledem po skupince , **která se tu shromáždila ,** déle setrvala zrakem na Pěnkavovi a lehce přítom kývala tělem .

H. Hlas vlahý jako noc , **která se právě snesla .**

I. Hvízdal si do kroku , zastavil se na okamžik u dveří , aby popřál dobrý večer společnosti , **která se tu shromáždila .**

J. Já už měl kočku , **která mluvila .**

K. Dokonce i Otália , **která se tu ještě ani neohřála a pro niž Martinovo jméno bylo zcela neznámé ,** téměř zapoměla na své ztracené zavazadlo a chtěla vědět , proč je tolik rámusu a dohadování kvůli sňatku nějakého desátníka .

D. Não sei se o doutor já prevaricou com alguma mulata, **uma dessas côr de chá de sabuguciro , de bunda de tanajura , dessas igual a um saveiro balançando nas águas** ... Ah ! **APOSTO**

E. Você sabe o valor de uma mulata francesa **recém - chegada do Senegal ? ADJETIVO - PARTICIPIAL**

F. Aquela mais parecia uma brancarrona , **com mêdo de uma pobre ratinha** , onde já se viu ? **COMPLEMENTO NOMINAL**

G. Timidamente passava o olhar pelo grupo **ali reunido** , demorava mais em Curió , balançava o corpo levemente . **PARTICIPIAL**

H. Uma voz morna como a noite **recém - inaugurada . PARTICIPIAL**

I. Êle vinha assoviando , parou um instante na porta para desejar boa noite à sociedade **ali reunida . PARTICIPIAL**

J. Eu já tive um gato **que falava . FINITA RESTRITIVA**

K. Até mesmo a 1. **recém - chegada PARTICIPIAL** Otália , 2. **para quem o nome de Martim era inteiramente desconhecido , FINITA, LIVRE** quase esqueceu sua bagagem perdida , a querer saber por que tanta celeuma e discussão a propósito do casamento desse tal cabo .

L. Jak opouští své zásady a způsoby , jak zneklidňuje přátele , působí zklamání svým obdivovatelům , jak vytváří nebezpečný precedenční příklad mládeži , **, která vstupuje do života na rampě Tržnice** , v Água dos Meninos , v Sedmi Branách !

M. Nuže , i když se už asi nedá sázet na panenství nynější desátníkovy ženy , je nutno aspoň věřit v černou skvrnku , **, která jí kráší levé rameno a jakou mají i její sestry** , mateřské znamínko budící vzrušení .

N. Na jedné takové exhibici se do desátníka zamilovala moc nóbl ženská ze São Paula , **, která přijela do Bahie jako turistka** , a strašně pak vyváděla .

O. Ten , kdo proti Martinovi něco namítal , se najednou bez dechu a bez hlesu válel na zemi a vytřeštěnýma očima civěl , jak se na slunci leskne slavná břitva Raimunda , pojmenovaná na počest jedné žárlivé ženy , dřívější majitelky této zbraně určené k holení , **, která se kdysi pokusila vynést své trumfy na Martinův účet** .

P. Když ji odváděl do nejbližšího domu , musil ji držet vši silou , a jak ji tak tiskl v náručí , nakonec Martin roztál a zapomněl na chudinku Cotinhu , **, která na něho čekala na středisku s třemi stehy na rtu** .

Q. Ani tato maličkost , **, která hodně snižovala chlapcovu odpovědnost** , ne - ochladila pomstychtivost zneuctěného otce .

L. Abandonando princípios e convicções , alarmando seus amigos , desiludindo muitos admiradores , criando perigoso precedente para a juventude **a iniciar - se na vida na Rampa do Mercado (PSEUDO-RELATIVA - INFINITIVA)** , em Água dos Meninos , nas Sete Portas .

M. Ora , virgem é de crer não o fôsse mais a atual senhora do cabo , sequer na pinta negra1. **a embelezar - lhe o ombro esquerdo , INIFNITIVA -PSEUDO-RELATIVA sinal de família 2.possuído também por suas irmãs PARTICIPIAL** , excitante .

N. Assistindo a uma dessas exibições , apaixonou - se pelo cabo uma grã - fina de São Paulo , **em turismo na Bahia** , e fêz misérias . COMPLEMENTO -PREDICATIVO (DPEENDENDO DO VERBO OMITIDO)

O. Sem fôlego e sem palavras , de olho arregalado , estendido na rua , o queixoso via brilhar ao sol aquela célebre navalha denominada Raimunda , em honra de uma ciumenta que tentara tirar carta de valente às custas de Martim , **anterior proprietária da arma de barbear . ADJETIVO ADNOMINAL**

P. Ao levá - la para a casa próxima , teve de segurá - la com fôrça e , de tanto mantê - la presa entre seus braços , Martim terminou por esquentar - se e por esquecer a pobre Cotinha **a esperá - lo na Assistência com três pontos no beijo - INFINITIVA PSEUDO-RELATIVA .**

Q. Nem êsse detalhe , **a reduzir de muito a responsabilidade do rapaz - INFINITIVA PSEUDO-RELATIVA** , esfriou a sede de vingança do pai desonrado .

2. Traduza as seguintes frases adjetivas:

1. Není tu nikdo, kdo by mi mohl pomoci?
Não há **ninguém que me possa** ajudar?
2. Hledám knihu, která by pojednávala o revoluci.
Procuo **um livro que trate** da revolução.
3. Pojedu do nějakého supermarketu, který bude blízko.
Vou a **um supermercado que esteja** perto.
4. Nemůžu sehnat kalhoty, které by mi dobře seděly.
Não consigo encontrar **calças que me sintam** bem.
5. Doneste mi něco k jídlu (, co by se dalo jíst).
Tragam-me **qualquer coisa que se possa** comer.
6. Půjčíš mi tu gumu, která maže skvrny od inkoustu?
Emprestas-me **a borracha que apaga** tinta?
7. Přijímají lidi, kteří znají dobře tu oblast.
Aceitam **pessoas que conheçam** bem a região.
Aceitam **as pessoas que conhecem** bem a região.
8. Mám rád pomeranče, které mají hodně šťávy.
Gosto **de laranjas que tenham** muito sumo.
Gostro **das laranjas que têm** muito sumo.
9. Je tu někdo, kdo by mi poskytnul tu informaci?
Há aqui **alguém que me possa** prestar a informação?
10. Chtěl jsem si koupit svetr, který by byl teploučký.
Queria comprar **uma camisola que fosse** quentinha.
11. Zůstanu na takovém místě, které se vám bude líbit.
VOu ficar **no lugar de que** mais **gostarem**.
12. Můžete vyzkoušet parfém, jaký budete chtít.
Podem experimentar **o perfume que quiserem**.
13. Můžeš vybrat téma, které budeš chtít.
Podes escolher **o tema que quiseres**.
14. Nepřišel nikdo, kdo by se o to zajímal.
Não chegou **ninguém que se interessasse** por isso.
15. Sháněl jsem osobu, která by mi poskytla tu informaci.
Procurava uma pessoa que me prestasse a informação.

1. Teste teórico viz skripta

1. Quais são os **constituintes relativos** que introduzem as orações subordinadas relativas?
2. Como se dividem as **orações relativas** com antecedente nominal explícito?

3. Qual é a função das **orações relativas restritivas**? Para que contribuem;
4. Dê um exemplo de uma oração relativa restritiva.
5. Qual é a **diferença entre a relativa restritiva e a completiva nominal**?
6. Qual das seguintes frases é relativa e qual completiva?
A ideia que me descreveste é interessante
A ideia de organizares o festival Dias da Cultura Portuguesa, agradou-me.
7. Qual é a função das **orações explicativas**? Dê um exemplo.
8. Defina o termo **orações relativas livres**. Dê um exemplo.
9. Explique o termo **estruturas clivadas**. Dê um exemplo.
10. Explique o termo **relativas reduzidas/pseudo-relativas**. Dê um exemplo